

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta . . . 90—
za četrt leta . . . 45—
za en mesec . . . 15—
za izposojnino celoletno K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30—
za izposojnino 35—

SLOVENE

==== Inzerati: ====
Enostolpna petstvarica (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 3. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirati se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 650 na naročnino in št. 349 na oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 29.511, bosn.-herc. 7563.

„On je prepovedal.“

Obča nevolja, ki se je polastila naše
javnosti radi zavlačevanja občinskih volit-
ev na Slovenskem, nam nalaga dolžnost,
da spregovorimo o tej stvari odkrito, ne-
olepšano resnico. Odločili smo se, da raz-
krinkamo one gospode, ki iz prekipeljo-
če ljubezni do slovenskega ljudstva davijo
razvoj njegovega občinskega gospodar-
stva.

Ko je Ljuba Davidovič poslal v Ljub-
ljano odobren in od regenta potrjen ob-
činski volilni red, ga je poslal z dodatkom,
da je treba le v sporazumu z njim določi-
ti volilni dan. Deželna vlada je takoj 8.
junija t. l. volilni red razglasila in pred-
sednik dr. Brejc se je podal v Belgrad, da
se sporazume z notranjim ministrom gle-
de volivnega dne. Izjavil je ministru Ra-
fajloviču, ki je tedaj nadomestoval notra-
njega ministra Ljubo Davidoviča, da je po
naziranju slov. deželne vlade potrebno, da
se občinske volitve razpišejo že za mesec
september. Gospod Rafajlovič je povdaril,
da se temu naziranju ne protivi, da je pa
potrebno, predložiti ta predlog ministr-
skemu svetu v odobrenje. Slovenska de-
želna vlada je čakala in čakala, sklepa mi-
nistrskega sveta ni bilo od nikoder. Da bi
se čakanje ne zavleklo v leto 1923, se je
deželna vlada zavedla svoje dolžnosti in
sklenila 21. julija t. l., da se obrne iznova
v Belgrad in predlaga Davidoviču dan 17.
oktobra za dan volitev. Obenem je izdala
vsem okrajnim glavarstvom naročilo, da
se vse predpriprave za volitve brez od-
loge izvedejo. Na to se je dogodila neza-
slišana demokratska predrznost: Demo-
krat Davidovič je poslal v Ljubljano brzo-
jav, v katerem je kratkotalo prepovedal
razpis občinskih volitev na Slovenskem.
Deželna vlada, ki je bila od tega brzjava
naravnost zadivljena, se je obrnila vnovič
na Davidoviča, mu dokazala vso nujnost in
neizogibnost volitev in zahtevala nadalj-
njih navodil. Na ta navodila čaka še danes.

Onim čudakom, katerim noče iti v
glavo, da ljudstvo na Hrvaškem in Srbiji
sme voliti nove občin. zastope, slovensko
ljudstvo pa ne, tem smo stvar tako pojas-
nili. Mislimo, da so lahko zadovoljni. »On
je prepovedal« in s tem je vprašanje ljud-
ske samouprave v Sloveniji rešeno. Da ni-
ma za take prepovedi niti najmanjše pravi-
vice, da se ne more pri tem sklicevati niti
na senco zakona, to je postranskega po-
mena, kajti »on že ve, kaj dela.« Pravna
podstava za to izzivalno početje demo-
kratskega liberalca, je njegova nesram-
nost. Te podstave mu pa gotovo ne bo
znanjalo. Če mislijo gospodje, da bodo z
brzjavami premetavali slovensko politično
življenje, jim povemo, da se lahko pridejo
učiti dostojnosti in demokratizma med slo-
vensko ljudstvo. Kakor kaže, jim je popol-
noma neznano, da je pri nas v veljavi za-
kon, ki predpisuje, da se morajo vršiti ob-
činske volitve najmanj vsaka tri leta, da
se pri nas že sedem let niso vršile. Nezna-
no jim je, da se morajo vršiti, če se občin-
ski zastopi razpuste, nove volitve najpoz-
neje tekom šestih tednov po razpustu. Če
je Davidovič in razbijalcu 145tih občin-
ski odborov dr. Žerjavu, ki je njegov su-
fler, za to resnico razumel dovolj močan,
jima povemo, da je slovensko ljudstvo
dovolj močno, ju o tem poučiti. Ti blago-
vestniki nezakonitosti, ti lehkomišelní
mandračí našega občinskega demokratiz-
ma govore in pišejo še povrh po »Sloven-
skem Narodu« in celjski »Novi Dobi« o
»uporu« slovenske deželne vlade proti
centralni vladi v Belgradu. Ti gospodje so
le v toliko ljudski zastopniki, v kolikor
stopajo po pravicah ljudstva. Upamo in
verujemo, da pride čas, ko se bodo vloge
izpremenile in bo ljudstvo stopilo nanje.

Mislimo, da bi bilo za napredek in
razvoj našega političnega življenja usod-
no, ko bi se to očitno preziranje moder-
nega demokratizma smelo v naši mladi
državi nekaznovano vršiti. Naša deželna
vlada, ki jo oblačijo v odelo puntarja in
upornika, je po našem mnenju in po mne-
nju in čustvovanju ljudstva vse preveč
popustljiva in obzirna. Želja najboljšega
dela slovenskega naroda je, da uporabi
slov. vlada nasproti Belgradu vse večjo in
vse bolj ostro energijo.

Prof. dr. A. Šerko:

Medicinska fakulteta v Ljubljani.

(Referat na občnem zboru slov. zdravniškega dru-
štva v Ljubljani 22. avgusta.)

(Konec.)

Druga slaba stran velikih fakultet je
korupcija, ki se razvije na njih dosledno
prej ali slej. Pomanjkanje učnega materi-
jala za toliko število slušateljev zapelje
institutske služe, da se puste podkupova-
ti. Kdor več plača, pride sigurnejše in prej
in večkrat na vrsto, dobi boljša mesta,
boljše preparate, ima sploh različne pred-
nosti pred svojimi kolegi, ki so slabše si-
tuirani ali pa dostojnejši. Vsak zdravnik,
ki je študiral in dovršil svoje študije na
Dumaju, pozna ono ostdudno odpiranje pri
predavanjih in praktičnih vajah s strani
pristnih in nepristnih židov-kolegov. In
nekaj sličnega se pojavlja že sedaj v Za-
grebu.

Intenziven pouk pod trajnim nadzor-
stvom profesorja je mogoč le na majhnih
fakultetah z auditoriji od 50—70 slušate-
ljev. Ni istina torej, da je ljubljanska me-
dicinska fakulteta poleg zagreške in bel-
grajske odveč, nasprotno, potrebna bi bi-
la še ena v naši državi, n. pr. v Sarajevu.

Velike in bogate fakultete so sicer
velika privlačna sila učenega sveta, da pa
niso one edino ognjišče pravega znanstva,
o tem nam priča jasno in nepobitno zgo-
dovina znanstvenega napredka vseh ča-
sov.

Pa še raz drugega vidika je večje šte-
vilo univerz velevažen faktor v kulturnem
življenju vsakega naroda. Univerze so
kulturna centra, ki izžarivajo izobrazbo v
široke plasti inteligence naroda dotične
pokrajine. V okrožju vseučilišč se razvije
intenzivno zanimanje za znanstvena vpra-
šanja, ves duševni nivo prebivalstva uni-
versitetnega mesta se dvigne, družabno
življenje izgubi svoj malenkostni, provin-
cijalni značaj, instituti, zbirke, biblioteke,
poljudna predavanja, kongresi itd. so tra-
jen vir razvijajoče se kulture in naobraz-
be. Zame ni najmanjšega dvoma, da se
ima nemški narod, v kolikor presega v
svoji grandiozni homogeniteti svoje za-
padne sosedo, zahvaliti zato v nemali me-
ri obsežni decentralizaciji univerzitetne-
ga pouka na svojih 26 univerzah.

Pa dejal mi bo ta ali oni, da je čas,
ko bo naš narod v resnici potreboval za
vsakih 2000 prebivalcev po enega zdrav-
nika, še daleč, da se v sedanjih razmerah
ne bo prišlo toliko število abiturien-
tov k medicinskemu študiju, da bi opravi-
čevalo obstoj treh medijskih fakultet.
Tudi ta argument ne drži.

Dekanat medicinske fakultete v Bel-
gradu, ki, mimogrede omenjeno, otvori
svoj prvi semester šele tekočo jesen, raču-
na s horendnim številom 600 slušateljev
v prvem semestru. Vzemimo, da je to šte-
vilo za polovico pretirano, je vendar še
visoko dovolj. V Zagrebu je inškririralo v
tekočem letu 378 dijakov na novo medi-
cino in v Ljubljani smo morali zvišati nu-
merus clausus v prvem semestru od 50
slušateljev na 70.

Da mora postati pouk na belgrajski
fakulteti pri tako eksorbitantnem številu
dijakov in to pri še primitivnem stanju
potrebnih institutov, skoroda za dve tret-
jini dijakov iluzoričen, o tem ni za človeka,
ki ima vpogled v medicinski študij in
pouk, najmanjšega dvoma. Kdo naj stvar-
no nadzoruje 500 dijakov istega semestra
v secijski dvorani in v kemičnem labora-
toriju, kje so prostori, kje material. In
materijal ni na prodaj, tudi za dinarje ne.
Javna tajnost je, da boleha tudi že za-
grebska fakulteta prav resno na prevelik-
em številu slušateljev. Medicinci se pač
ne vežbajo kakor rekruti, če se pa vežba-
jo, ostanejo rekruti za vedno. Na drugi
strani je pa potreba po zdravnikih v naši
kraljevini tako velika, da nikakor ne gre
umetno omejevati brez nujne potrebe šte-
vila na medicinske fakultete vstopajočih
abiturientov. V južni Srbiji pride komaj
na 60.000 prebivalcev po en zdravnik in
to v krajih, kjer so kužne bolezni ende-
mične in nevarnost invazije epidemij pre-

ko Soluna ogromna. Če bo belgrajska fa-
kulteta v doglednem času zadostila vsem
potrebam Srbije in Črne gore z Makedoni-
jo in delom Bosne, bo rešila častno svojo
naloge in neoportunno bi bil obremenje-
vati jo še s slovenskim dijaštvom. Odloč-
no pa protestiramo proti ideji, ki se že
tudi v gotovih krogih pojavlja, da naj se
namreč osnujejo v Belgradu paralelne sto-
lice, ki bi zadostile vsem potrebam, tudi
našim v Sloveniji. Pri vsej ljubezni do na-
ših bratov osvoboditeljev ne bomo nikdar
iz gole bratske ljubezni pristali na to, da
bi imel Belgrad dve medicinski fakulteti,
Ljubljana, oziroma Slovenija pa nobene.
Mi hočemo biti enakopravni bratje svoji
bratom ali pa sploh nečemo biti.

No, no! — me bo prekinil tu ta ali
oni — vsaj imamo univerzo v Ljubljani in
medicinsko fakulteto tudi.

Počasi! Ne govorim o tem, da ni do-
volj, če smo dobili univerzo, temveč da je
dolžnost države oziroma njenih vlad dati
univerzi tudi možnost, da se razvije in
vrši svojo kulturno nalogo. Ker kot kul-
turni zavod smo si zamislili mi »separati-
sti« svoje vseučilišče in ne kot igračo ali
pa celo, kakor se je to čulo iz umazanih
ust, kot vir osebnih dohodkov.

Ne govorim o težkem boju, ki ga bje
naša tehnika za svoj obstanek, govoriti
pa moram kot njen dekan o medicinski
fakulteti.

Pouk medicine traja vsepovsod deset
ali več semestrov in obsega v Avstriji,
oziroma sedaj pri Čehih in Poljakihi tri ri-
goroze. Pouk na naši fakulteti sme zaka-
nito trajati le štiri semestre, to se pravi
do prvega rigorozu. Za klinični pouk v
Sloveniji menda še nismo zreli.

Stvar bi bila smešna, da ni žalostna
in sicer žalostna za naše dijaštvo, in uso-
depolna za našo fakulteto.

Kam naj se obrne naš slušatelj po
položnem prvem rigorozu?

V inozemstvo? Kdo nam jamči, da
bodo univerze v inozemstvu priznavale
naš prvi rigoroz in pripuščale redno in-
skripcijo v klinične semestre? Na avstrijs-
kih univerzah velja predpis, da mora po-
ložiti medicinec vse rigoroze na eni in isti
fakulteti, če hoče, da postane doktor uni-
versae medicinae. In tudi druge inozem-
ske fakultete (v Švici, Nemčiji, Čehoslo-
vaški, Franciji itd.) ne bodo pri volji od-
dajati »doktorskih klobukov« na podlagi
tujih rigorozov. Tega se bo branila — in
sicer po pravici — vsaka fakulteta, edino-
le zagrebska in pozneje belgrajska se ne
bosta smeli in ne mogli braniti.

Vseh naših 70 slušateljev bo torej ro-
malo v jeseni leta 1921 v Zagreb, po-
zdravljeno od tamošnjega dijaštva kot
nadležni gost, ki postruje že itak nezno-
sni konkurenčni boj za skromen pro-
stor in za redko priliko praktičnega dela.
In ker ni nihče rad nadležni gost, niti mi
»separatisti« iz Slovenije, je jasno, da se
bo v par letih predavalo pri nas v Ljub-
ljani na medicinski fakulteti praznim klo-
pem, če se bomo do takrat sploh že po-
vpzeli od polomljenih stolov do pravih
pravcatih klopi.

Ne verujem, da so gospodje, ki in ko
so nam poklonili štirisemestersko fakul-
teto v bratski dar, pomislili na te posledice,
ker sem prepošten da bi sodil nizko
o drugih.

Moja dolžnost pa je, da opozorim
našo in vso javnost na to okolnost, da se
pravočasno prepreči smrt naše tako nuj-
no potrebne in kulturno nič manj važne
medicinske fakultete. To se da preprečiti
na ta način, da se nemudoma razširi naša
fakulteta na predpisanih deset semestrov
in se ji dajo vse pravice, ki jih imata njeni
sestri v Zagrebu in Belgradu. Prišel bo
čas prej ali slej, ko bodo sanitarne raz-
mere v državi kričale po izpopolnjenju
ljubljanske medicinske fakultete, ko bo
uvidel vsakdo, kar uvidevamo zdravniki
že danes. Pa fakultete se ne stresajo kar
tako iz rokavov, najmanj pa medicinske.
Poleg številnih institutov je treba pripra-
viti osem klinik. Vsaka klinika mora raz-
polagati najmanj s 40-50 posteljami, znan-
stvenimi laboratoriji, predavalnico itd. Za
vse to je treba obširnih priprav, na-
črtov, zgradb, adaptacij, instrumentarijev,
učnih pripomočkov in učnih moči. To op-

trebuje dela in časa, proračunov in kred-
tov. Nam v Ljubljani so v vsem tem veza-
ne roke. Brez zakonito dovoljene popolne
fakultete, ne moremo začeti z najprimi-
tivnejšimi pripravami, ne moremo
izdelati načrtov, ne nakupovati učnih pri-
pomočkov, ki nam jih nudijo ugodne pri-
like, ne dovoljevati štipendij v svrhu po-
trebne strokovne izobrazbe v inozemstvu,
ker vsot za vse to ne smemo staviti v fa-
kultetni proračun. Tako se ubija čas in
dobra volja in naš denar gre z našim di-
jaštvom v inozemstvo. Pa prišel bo čas,
in prej kakor si misli naša javnost, ko bo
postala popolna medicinska fakulteta v
Ljubljani neodložljiva nujnost; kdo bo ta-
krat, Vas vprašam, stresel fakulteto iz ro-
kava?

Zborovanje beguncev in poslancev iz zasedene- ga ozemlja.

Na iniciativo »Narodnega sveta za ne-
osvojen domovino« v Ljubljani se je
vršilo dne 22. in 23. avgusta t. l. v dvorani
Trgovske in obrtne zbornice v Zagrebu
zborovanje beguncev in članov začasnega
narodnega predstavništva iz zasedenega
ozemlja. Zborovanju so prisostvovali skoraj
vsi slovenski in hrvaški člani začasnega
narodnega predstavništva iz neosvo-
jenih krajev, veliko število beguncev,
nadalje zastopstvo »Narodnega sveta za
neosvojen domovino« v Ljubljani, pred-
stavništvo »Jugoslovenske Matice« iz
Ljubljane in Zagreba, zastopniki Hrvatske
zajednice, Demokratske stranke, Pučke
stranke in Socialno demokratske stranke
iz Zagreba ter Slovenske ljudske stranke,
Jugoslovenske demokratske stranke in
Narodno-socialne stranke iz Ljubljane ter
nekaj drugih oseb, interesiranih na Ja-
dranskem vprašanju. V zmislu dogovora
predkonference, ki se je vršila dne 21. t.
m. zvečer, se je predsedstvo zborovanja
konstituiralo takole: Predsednik dr. Gu-
stav Gregorin, podpredsednika Cezar
Akačič in dr. Dinko Trinajstić, zapisnikar-
ja dr. Marij Krmpotić in Josip Prunk. Po
obširni vsestranski in stvarni debati, ki je
trajala v nedeljo od devetih dopoldne do
devetnajstih s kratkim odmorom opoldne,
pri kateri se je razpravljalo o zunanjem in
notranjem položaju s posebnim ozirom na
jadransko vprašanje, je bil voljen pose-
ben odbor dvanajstih članov, ki je izdelal
in danes predložil plenumu predloge, ki so
bili po kratki diskusiji soglasno sprejeti.
Sklepi, v kolikor niso notranjega značaja,
so naslednji:

Jadranski zbor.

»Ustanovi se permanentni »Jadranski
zbor«, ki bo deloval na to, da se povoljno
reši jadransko vprašanje v zmislu naših
narodnih teženj in za povoljno rešenje
problemov, ki so v zvezi z jadranskim
vprašanjem. Delovanje tega zbora se pri-
čne s tem zborovanjem, drugo zborovanje
pa bo meseca oktobra t. l. v Belgradu. Ja-
dranski zbor tvorijo osebe, ki se bavijo z
jadranskim vprašanjem, posebno pa člani
Začasnega narodnega predstavništva iz
okupiranih krajev in zaupniki iz okupira-
nih krajev. Zbor voli poslovni odbor za
čas med dvema zborovanjema, ki šteje za-
enkrat 11 oseb ter enako število namest-
nikov, od katerih jih pet prebiva v Zagre-
bu, trije v Ljubljani, po eden na Hrvat-
skem Primorju, v Belgradu in Splitu. Ta
odbor je bil takoj izvoljen in mu je bila
poverjena naloga, da sprejema in izdaja le-
gitimacije članom zbora in da pripravi vse
potrebno za naslednje zborovanje v Bel-
gradu, posebno pa, da pripravi poročila in
predloge za belgrajsko zborovanje ter da
izvrši sklepe prvega zborovanja. Odbor
mora skrbeti tudi za nujna sredstva, da
sestavi posebne odseke, ki bodo reševali
specielne naloge. Vobče mora odbor iz la-
stne iniciative izvesti vsako akcijo, ki bo
odgovarjala namenu Jadranskega zbora.
Poslovni odbor mora nadalje tudi pospe-
ševati organiziranje Jugoslovenske Matice
ter analogno narodnemu svetu v Ljubljani
organizirati posebno organizacijo na Hr-
vaškem, ki bo skrbela za socialno gospo-

darke interese beguncev in izseljencev iz okupiranih krajev.

Smeri delovanja.

Poslanci iz vseh okupiranih krajev, po temeljiti diskusiji o jadranskem problemu in o položaju v okupiranem ozemlju, konstatirajo 1. Da je in je bil ves narod v okupiranem ozemlju složen in se strinja v svojih načelih glede zahtev, da se jadranski spor z Italijo reši po principu samoodločbe narodov, kakor ga je proglasil Wilson po ruski revoluciji in da vsa dosedanja naglašavanja teh principov in vsa posredovanja zaveznikov držav ter vse ogromno delo za mir in sporazum od strani jugoslovenskih uradnih faktorjev dosedaj še ni imelo nobenega uspeha. Niti najmanj se ni oziralo na ona načela. Nočejo nam priznati niti naših najvitalnejših narodnih interesov od strani našega nasprotnika — Italije; 2. da dosednji mednarodni red ni z ničemer varoval našega naroda od pustolovskih roparjev d'Annunzijevih na Reki, ampak, da še obstoji nevarnost, da se take pustolovščine razširijo še dalje v našo škodo; 3. da vsa lojalnost naše vlade, potrpežljivost javnosti in zatajevanje okupiranega prebivalstva ni moglo rešiti okupiranega prebivalstva pred strašnimi izgoni, mukami, uničevanjem lastnine in življenja ter kulturnih in gospodarskih pridobitev. Vse to ni moglo obvarovati naše države, da ne bi se Italija nelegalno vmešavala v naše notranje zadeve in da ne bi povzročevala napadov na naš državni teritorij. — V tem položaju je jasno, česa moramo pričakovati od morda polovičnega rešenja našega vprašanja. Radi tega ne moremo smatrati s to in takšno Italijo nobenega kompromisa za definitivno rešenje naših odnošajev. To dejstvo opravičuje splošno prepričanje, da mora preje ali pozneje nastopiti nova situacija, v kateri se bo realiziral naš integralni narodni program in da mora naša država in ves naš narod pripravljati se za to situacijo. Zato 1. ostanemo sedaj, kakor tudi poprej pri zahtevah integralnega osvobodjenja vsega našega naroda ob Jadranu. Nikoli se ne bomo zadovoljili s tem, kar bi eventualno naša država ali njeni predstavniki popustili; 2. Odločili smo se, da bomo držali vse nekdane in pridobljene pozicije v spornem, mešanem, okupiranem ozemlju. Popuščanje v tem smislu smatramo za greh nad bodočnostjo vsega naroda; 3. Proglasujemo kot obvezo narodne solidarnosti, da mora ves narod podpirati vsak svoj del v njegovih zahtevah, da omogoči svoj obstanek in da se združi z svobodno domovino; 4. Zahtevamo in z vsemi silami in v zvezi z vsemi faktori in elementi, ki pridejo v poštev, bomo delali na to, da se nobena odločitev o usodi kateregakoli dela okupiranega teritorija ne bo izvršila, ne da bi se poprej vprašal nas narod za mnenje, da se torej vprašanje o vsem spornem etnološkem mešanem teritoriju ob Jadranu in o njegovi pripadnosti rešuje potem svobodnega plebiscita prebivalstva.

Posebni zaključki.

Zahtevamo od začasnega narodnega predstavništva, ki si mora biti v svesti svoje odgovornosti v zunanji politiki, da insistira pri vladi, da se izpremeni dosednji sistem, po katerem se v naši državi vodi zunanja politika, ter da prevzame ono neaktivno kontrolo nad vodenjem politike. V to svrhu naj takoj osnuje trajni parlamentarni odbor za zunanjo politiko, ki bo deloval tudi takrat, kadar ne bo sklicano narodno predstavništvo. Odborovi sklepom naj bi bila vlada obvezana pristati v zadevah, ki se tičejo zunanje politike. Ker more zunanja politika naše države samo tedaj odgovarjati interesom in željam vsega naroda, kadar izraža voljo predstavnikov naroda, zahtevamo mi iz okupiranega ozemlja, ki smo posebno zainteresirani na tem, z vso energijo, posebno od članov narodnega predstavništva iz okupiranih krajev, da z vsemi sredstvi nastopijo za to, da se udeležijo zgoraj omenjene zahteve, v primeru neuspeha pa, da puste odgovornost za posledice vladi sami in izvedejo konsekvence. Nadalje pozivljemo vse člane narodnega predstavništva iz okupiranih krajev, da pri osrednji vladi z vso energijo nastopijo za to, da vlada ne bo dopustila, da se pozabijo strašni dogodki v Splitu, Trstu, Reki, Pazinu, Zadru itd., temveč, da se zahteva od italijanske vlade primerna odškodnina za vse naše poškodovane inštitucije in da da vsem posameznikom potrebno odškodnino. Dokler bi se to ne doseglo, naj vlada sama iz svojih sredstev predujuma nudi prvo pomoč goričmenjem. Zahtevamo, da se potem intervencije ententnih organov ali sicer na katerikoli način za v bodoče zagotovi varnost življenja in imetka ter da se omogoči narodni, kulturni in gospodarski razvoj Jugoslovancev v zasedenem ozemlju. Zahtevamo, da vlada vse potrebno ukrene, da zagotovi vrnitev in mirno življenje v okupiranem ozemlju vsem onim beguncem ali pregnancem, ki se žele vrniti v svojo domovino.

Končno je zbor sklenil storiti potrebne korake, da se pri centralni vladi v Bel-

gradu v področju ministrstva za socialno politiko ustanovi poseben referat za izseljence in begunce iz okupiranega ozemlja. Temu referatu naj bi bili podrejeni podobni referati pri pokrajinskih vladah, v kolikor taki referati še ne eksistirajo. V delokrog tega oddelka bi spadalo vse, kar se nanaša na zaščito, podporo, nameščanja itd. beguncev in izseljencev. Tozadevni referenti naj se imenujejo izmed oseb iz okupiranih krajev.

Po končanem zborovanju se je odposlanstvo predsedstva zahvalilo banu, načelniku mesta in predsedniku trgovske zbornice za gostoljubje in prijazno sprejem. Izvoljeni člani poslovnega odbora pa so se sestali pri sebi, na kateri so ukrenili vse potrebno za organiziranje osrednje pisarne odbora v Zagrebu, kjer je sedež odbora, ter o pričetku delovanja. — LDU.

Kraljevina SHS.

Naša severna meja na Štajerskem.

LDU Maribor, 23. avgusta. Tehnično osebje razmejilne komisije je danes pričelo z določevanjem meje. Odpejalo se je na našo začasno mejo nad Dravogradom, kjer nudi prirodna lega obmejega ozemlja možnost, da se brez težko določi bodoča meja med nami in Avstrijo. Antantna komisija pa je medtem napravila prvi ogled na licu mesta od Spilja do Marenberka.

Plebiscit na Koroškem.

LDU Ljubljana, 23. avgusta. Iz Celovca poročajo, da se je predsednik plebiscitne komisije pritožil pri našem zastopniku, da napadajo naši listi zlasti posamezne člane plebiscitne komisije. Naš delegat je odgovoril, da osebno obžaluje te napade, ako so se v resnici dogodili in da bo glede slovenskih listov, ki izhajajo v pasu A, potrebno odredil. Kar pa se tiče pisanja listov v Jugoslaviji, je naš zastopnik odgovoril, da ne more ničesar ukreniti, ker obstoji pri nas svoboda tiska in je vsak vpliv na liste s strani vlade izključen.

LDU Ljubljana, 23. avgusta. Iz Celovca poročajo: V eni prihodnjih sej plebiscitne komisije se bo razpravljalo o načinu glasovanja pri plebiscitu, ki se bo, kakor se govori, vršil koncem septembra ali začetkom oktobra.

LDU Ljubljana, 23. avgusta. Iz Celovca nam poročajo: Nemški listi v Celovcu pozivljajo vse meščane, naj pošljejo v pas A kolikor mogoče mnogo zastav, da pokažejo nemški značaj v pasu A. Naši Narodni sveti so izdali parolo, naj naši ljudje ne izobešajo nobenih zastav.

Občinske volitve v Srbiji.

LDU Belgrad, 24. avgusta. Vsa dosedanja poročila o izidu občinskih volitev v Srbiji in Makedoniji so bila iz privatnega vira. Po dosedaj znanih uradnih podatkih, ki so došla ministrstvu za notranje zadeve o izidu občinskih volitev, ki so se vršile dne 22. t. m. v Srbiji, Črni gori in Makedoniji, je rezultat ta-le: Radikalci so dobili večino v naslednjih krajih: Požarevac, Kruševac, Arangelovac, Gornji Milanovac, Umka, Grudka, Kraljevo, Loznica, Preševo, Priština, Vucitru, Jagodina, Negotin, Kosovska Mitrovica. Demokrati so v večini v naslednjih krajih: Vranje, Obrenovac, Mladenovac, Kragujevačka Rača, Krupanj, Golubovica, Veliko Gradište, Zagubica, Ivanica, Požega, Trstenik, Zabare, Natalnici, Kupovo, Palenka, Topolo, Aleksilovac, Štip, Krstovo, Prokuplje, Kočane, Kičevo. — Komunisti imajo večino v naslednjih krajih: Belgrad, Niš, Kragujevac, Veleš, Šabac, Kumanovo, Leskovac, Valjevo, Užice, Lešnice, Ub, Pirat in Prilep.

LDU Belgrad, 23. avgusta. Po dosedanjih dospelih poročilih so imele volitve v belgrajskem okrožju nastopni rezultat: V gročanskem srezu so dobili radikalci 3, demokrati 9, zaednica (meščanskih strank proti komunistom) 3 občine. Iz ene občine še ni poročila; v kolubarskem srezu radikalci 3, demokrati 9, zaednica 3, republikanci eno občino. Iz ene občine še ni poročila; v posavskem srezu radikalci 5, demokrati 9, zaednica 1, seljaška stranka eno občino, iz pet občin še ni poročila; v kosmajskem okrožju radikalci 12, demokrati 5, zaednica 3 občine, iz pet občin še ni poročila; v vračarskem srezu radikalci 15, demokrati 4, komunisti eno občino. Skupaj so torej dobili: radikalci 40 občin, demokrati 36 občin, zaednica 10 občin, republikanci eno občino, komunisti eno občino in seljaška stranka eno občino, dočim iz 12 občin še ni poročila.

LDU Belgrad, 23. avgusta. Dosedanji izid volitev po okrožjih je nastopni: Čačško radikalci 4, komunisti 1; Timoško radikalci 10, demokrati 6, sporazum 1; Radniško radikalci 3, zemljorad. 2; Požarevaško radikalci 38, demokrati 52, zemljorad. 4, soc. dem. 1; Užičsko radikalci 5, demokrati 3, nevtral. 2, komunisti 1; Niško radikalci 12, demokrati 5, nevtral. 2; Kragujevaško radikalci 11, demokrati 12, zemljorad. 6, soc. dem. 2; Raško radikalci 3, nevtral. 1, iz treh občin uničeno; Moravsko radikalci 20, demokrati 2, nevtral.

1, gradj. 1, lib. 1; Podrinsko radikalci 8, demokrati 7, zemljorad. 1, nevtral. 5; Pirotsko radikalci 6, demokrati 3, zemljorad. 1, komunisti 6; Tikveško radikalci 2, demokrati 1, nevtral. 3, komunisti 1; Kraljina radikalci 5, sporazum 1; Kruševačko radikalci 29, demokrati 12, nevtral. 2, samostal. 3; Skopljansko radikalci 2, iz osem občin uničeno.

Boji pri Skadru.

LDU Reka, 24. avgusta. »Vedetta d'Italia« prinaša iz Rima vesti, da se pri Skadru razvijajo ljute borbe med Srbi, Grki in Albanci, ki so v veliki premoči. Albanci so dobili pomoč 5000 črnogorskih prostovoljcev pod poveljstvom generala Martinovića, kateremu je poverjena bramba Skadra. Tiranska vlada je odredila mobilizacijo štirih letnikov.

Usoda Reke.

LDU Reka, 23. avgusta. Delegat mesta Reke v Rimu, dr. Springhetti, je izjavil dopisniku lista, da je sedanja policija Reke postala nemogoča. Neprilike so vsak dan večje. Reka sledi politiki, ki jo je proglasila dne 30. oktobra 1918. Reška delegacija je odšla v Rim, da zagotovi svoje stališče pri italijanski vladi. Reka se bolj bori zase, kakor pa za Italijo. Sedaj kakor tudi poprej je Reka v prvi vrsti delala na to, da bi gojila glavne italijanske interese.

Prijeta tolpa železniških tatov.

LDU Belgrad, 23. avgusta. Oddelek za javno varnost pri ministrstvu za notranje stvari objavlja: Komisar železniške policije v Slavonskem Brodu poroča, da je prišel na sled organizirani tolpi tatov. Orožniška patroja je napadla bandite pri bivših avstro-ogrskih barakah, kjer so imeli svoje skrivališče. Ujeli so sedem roparjev, med njimi dve ženski. Isti komisar poroča tudi, da je bil prijat glasoviti goljuf in tat Zlatko Zekić, ki je kot kontrolni organ zagrebskega železniškega ravnateljstva okradel blagajno v Brodu, Vinkovcih, Mitrovici in Rumi.

Sporazum miru.

LDU Belgrad, 23. avgusta. Iz Prage poročajo: Vsi listi z iskrenim zadovoljstvom pišejo o novi konvenciji v Bukarešti. Sporazum med Belgradom in Bukarešto se smatra za sporazum miru. Podpisovalci sporazuma so pripravljeni, sprejeti v svoj krog tudi Poljsko s pogojem, da izkoristi ugodni trenutek in sklene mir. Dr. Kramer v svojem listu pozdravlja sporazum Češkoslovaške in Jugoslavije in želi prijateljstva med Jugoslavijo in Italijo. Pravi: Ako bo šla Italija drugo pot, moramo izjaviti, da je Češkoslovaška vezana na slovenske narode. Ako bosta Sforza in Tusar obravnavala to vprašanje z vso iskrenostjo, se bo preprečil vsak eventualni nesporazum.

Plača podčastnikom.

LDU Belgrad, 23. avgusta. Vojno ministrstvo je uredilo plače podčastnikom naše vojske. Naredniki dobijo na mesec 650 dinarjev, oženjeni pa dobijo še posebne doklade.

Prepovedan izvoz usnja in volne.

LDU Belgrad, 23. avgusta. Ministrski svet je bil sklenil, da se prepove izvoz usnja in volne. Pristojni faktorji so se sedaj sporazumeli, da ta sklep ostane tudi nadalje v veljavi, da pa se morajo te sirovine prodajati domačim tovarnam, da bodo izdelovale usnje in blago za potrebe prebivalstva in vojske. Vse delo se bo vršilo pod državnim nadzorstvom. Tovarne so obvezane, da morajo vse stvari, potrebne za občno preskrbo, izdelovati po določenih cenah.

Boji med Rusi in Poljaki.

Poljsko prodiranje.

LDU Poznanj, 24. avgusta. (Brezžično.) Po poljskem poročilu z dne 23. t. m. je bil odbit napad Rusov na poljske čete stoječe južno od Mlave. Bialystok je bil včeraj osvojen. Napad na Brest-Litovsk je bil odbit. Vzhodno od Lvova nadaljujejo Poljaki zasledovanje umikajočih se boljševikov.

LDU Moskva, 24. avgusta. (Brezžično.) V okolici Lomže in Bialystoka se bojume umikajoč se. Pri Brestu Litovskem mir. V odseku Vladimir Volynsky manjši boji. Vzhodno in južno-vzhodno od Lvova se vrši prestavljanje naše fronte.

LDU Washington, 23. avgusta. (Dun. KU. — Reuter.) Vlada je ameriškemu opravniku velela, naj naprosi poljsko vlado, da poljskim armadam ne dovoli prekorati etnografske meje Poljske.

LDU Königsberg, 23. avgusta. (Dun. KU. — Wolff.) V popoldanskih urah je prišel še en eskadron in nekaj manjših oddelkov ruskih čez vzhodno-prusko mejo. Južno-vzhodno od Willenberg in Choržela so bili popoldne boji. Tukaj gre za odrezane oddelke tretjega konjeniškega voja, ki je hotel prodreti proti vzhodu. Poljaki so te oddelke brezžično pozvali,

naj se podajo. Rusi pa niso sprejeli pogojev.

LDU Kodanj, 23. avgusta. (DKU — Reuter) Po brzojavki iz Varšave veli poljsko vojno poročilo: Sovražne čete, ki so prodrle med Vislo in nemško mejo, da bi Poljake odrezale od morja, se umikajo, zasledovane po Poljaki. Sovražni oddelki so popolnoma odrezani, ker je general Sikorski zavzel Mlavo. Skupina generala Osinskega se bliža Rožanu, severnovzhodno od Varšave.

LDU London, 24. avgusta. (Brezžično) Po poročilih iz Varšave se je udeležila napada na Varšavo vsega skupaj 21 ruskih divizij, šest jih je uničenih. Osem divizij ji izgubilo polovico moštva; drugih sedem se umika.

LDU Moskva, 23. avgusta. (Brezžično) »Izvestia« pišejo o težkočah brezžične zveze med Moskvo in Varšavo ter vele, da ruska oblastva niso kriva, marveč poljska postaja v Minsku ali postaja v Varšavi.

Izgredi v Šleziji.

Boji Poljakov v Šleziji z Nemci.

LDU Berlin, 23. avgusta. (Dun. KU. — Wolff.) Uradna izjava pravi med drugim: Državna vlada obžaluje najgloblje, da so veliki deli Gorenje Šlezije v oblasti poljskih vstašev. Tako je nastal položaj, ki moti mirno delo, zlasti pridobivanje premoaga. Državna vlada je opozorila na to mednarodno komisijo v Gorenji Šleziji, vlade v Rimu, Londonu in Parizu ter zahtevala, da zavezniška komisija popolnoma nepristransko nastopi proti upor, če dolgo pripravljenemu po Poljaki, in da štiti življenje in imetje nemškega prebivalstva. Mednarodna komisija v Gorenji Šleziji je izjavila poslancu, da smatra sedanji upor kot vstajo proti vladi in da je pripravljena energično nastopiti proti vstašem, jih razorožiti ter skrbeti za hitro vzpostavitev reda in za varstvo prebivalstva. Nemška vlada pa je prebivalstvo Šlezije naprosila resno in nujno, da ne izveze z nepremišljenostjo pretvez za nove nemire.

Italija.

Obnovitev zvez z Rusijo.

LDU Reka, 24. avgusta. Po informacijah iz Rima namerava Giolitti povodom šestanka z Lloydem Georgeom podati precizno izjavo glede ruskega vprašanja ter izraziti željo, naj bi Rusija ponovno stopila v evropsko politično življenje kot nov faktor, brez ozira na predhodke Francije, ki naravnost onemogočujejo priznanje sovjetske Rusije. Ob tej priliki namerava Giolitti tudi vprašati Lloydja Georgeja, kaj da on misli glede reševanja jadranskega vprašanja.

Nemčija.

Komunistični izgredi.

LDU Magdeburg, 23. avgusta. (DKU — Wolff) Akotudi je zveza špartakovcev svarila pred nasilstvi, je v soboto popoldne v Stassfurtu po shodu, sklicanem po komunistični delavski stranki Nemčije, došlo do streljanja. Mestno hišo so napadli s streljanci. Jetnike so osvobodili iz ječe. Strojilnice so zasebnike, kakor tudi pošto in hranilnice. Ko je dospel oddalek magdeburškega redarstva, so izginili komunisti brez sledu.

Politične novice.

+ Pri občinskih volitvah v Srbiji so zmagale vse stranke. Občinske volitve v Srbiji nudijo občinstvu lepo priliko, se poučiti o zanesljivosti in stvarnosti jugoslovanske žurnalistike. Listi vseh struj, ki so se udeležile volilnega boja v Srbiji, pišejo z navdušenjem o »velikih zmagah« svoje stranke. Komunisti govorijo o veliki zmagi komunistične stranke, radikalci o veliki zmagi radikalcev, demokrati o veliki zmagi demokratov. Ljubljanska »Domovina« prinaša na uvodnem mestu debelo tiskani nadpis »Velika zmaga demokratov.« »Jutro« se je predstavilo včeraj slovenski javnosti z nadpisom: »Zmaga demokratov v Srbiji.« V mestih so seveda zmagali povsod demokrati, v »srbskih kmečkih občinah« so po dosedanjih vesteh povsod zmagali demokrati z znatno večino. Da pomagamo občinstvu iz te gošče pretirane samohvale in iz laži, mu hočemo povedati končni izid, kakor se da posneti po ljubljanskem dopisnem uradu. Če seštejemo vse podatke, ki jih navaja dopisni urad, pridemo do zaključka, da so dobili doslej v svoje roke: radikalci 198 občin, demokrati 139 občin, kmetjska stranka 24, nevtralci 17, komunisti 9, soc. demokrati 3 občine. Iz tega bi se dalo sklepati, da so radikalci največja in najmočnejša stranka v Srbiji.

+ Zmaga je naša! Demokrati so vsi, kakor močje, ki ne čutijo v sebi nobene potrebe po skromnosti. Taka neskomna voza nekaj časa imponira, dokler ne uride

— uradno poročilo o izidu volitev. To doživljamo te dni, ko plašajo o svojih zmagah, praprano so znani popolni izidi. Da so bili o svoji zmagi prepričani, dokazuje situacija, ki poročila o volitvah v Belgradu v demokratski »Pravdi« dne 23. t. m. Tam se glasi: »Točno medtem ni bilo mogoče vedeti ničesar. Če človek vpraša demokrate, zmagaja je njihova! Ako vpraša komuniste, zmagaja je njihova. Ako vpraša republikance, dobi odgovor: Dobili bomo 3—4 odbornike. Toda, ko je vprašal človek radikalce, dobil je odgovor: Videli bomo na koncu! — Nam se zdi, da imajo stari srbski radikali prav. Počakajmo do konca! Tedaj se bo videlo, kdo je zmagal.

+ Belgradski komunisti bodo položili prisego zvestobe regentu. »Novosti« prinašajo iz Belgrada razgovor svojega dopisnika z novoizvoljenim belgradskim županom Filipom Filipovičem, ki je izjavil, da je odbor komunistične stranke sklenil, da bodo položili komunistični občinski odborniki predpisano prisego, kakor se zahteva od vsake novoizvoljene občinske uprave, pri čemer se bodo omejili samo na izjavo, da so za sovjetsko republiko in da ostanejo zvesti svojim principom. Stopili bodo v občinsko upravo, da bodo delali v zmislu svojih načel in da bodo popravili vse one napake, ki so jih zakrile prejšnje uprave. V četrtek bo imel novoizvoljeni belgradski občinski odbor svojo prvo sejo.

+ Včeraj je izšel nov demokratski dnevnik »Jutro«. List izhaja v Ljubljani in je glasilo mladinev v demokratski stranki. V uvodniku je objavljen program, čigar bistvo je zapopadeno v izjavi: »Sicer pa jasno izjavljamo, da bomo vztrajno in pazno stali na braniku napredne in demokratične ideje. Klerikalizem smatramo za eno največjih opasnosti naše notranje konsolidacije in klicali bomo napredne kroge vseh političnih struk, da se ustvari enotna fronta proti klerikalizmu. Obljubljamo, da bo naš boj dostojen in stvaren.« Želimo jim pri oblikovanju fronte najboljši uspeh!

+ Mala ententa. Z Dunaja poročajo: Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je izjavil sotrudniku bucareškega lista »La Romanie«: Ententna politika presoja Avstro-Ogrsko z vidika znane prislovice: »Ako bi Avstro-Ogrske ne bilo, bi se morala ustvariti.« Kot posledico te politike je sklenil pogodbo z Jugoslavijo in Rumunijo, katara naj dokaže, da nadomešča razsulo monarhijo popolnoma ustvaritev male entente. Mala ententa bo nadomestila imperializem z liberalizmom ter omogočila jamstvo za evropski mir. — Dr. Beneš se je izjavil proti donavski federaciji v kakršnokoli obliki.

+ Dr. Ravnihar je težko obolel na griču. Prepeljali so ga včeraj z Vrbskega jezera na avtomobilu v Ljubljano.

Koroške novice.

k Nova revija. Društvo »Gospodstvenski Zvon« namerava v presledkih izdajati revijo pod imenom »Gospodstvenski Zvon«. Vsebinsko posameznih števil naj bi se nanašala na narodnostne razmere na Koroškem — pa tudi o drugih stvareh, ki bi slikale krivice napram Slovincem v zasedenem ozemlju, bo poročal »Gospodstvenski Zvon«. Seveda bo prinašal tudi krajše pesmi in črtice, ki vsebujejo bol, tužo in žalost neodrešene domovine. Društvo »Gospodstvenski Zvon« prosi vse pesnike in pisatelje in druge narodne delavce, da bi blagovolili poslati svoje prispevke za 1. št. do 15. septembra dr. Val. Rožiču, p. Zeleni.

k Za nesrečne koroške pogorelce, ki jim je nemška roka uničila vse premoženje, so darovali: stalni gostje gostilne F. Kavčič na Privozu v Ljubljani 1420 K; g. Ivan Nagel, župnik v Šentilju ob Dravi 20 K; g. Ivan Ev. Kolavčič, goriški kanonik, tačas na Brezjah 60 K; g. kanonik piše: »Trije begunci iz naše, žal, še vedno zasedene in hudo zatirane goriške okolice pošiljamo od svojega uboštva mali znesek kot skromen prispevek v pomoč ubogemu pogorelcu Francu Vedenk in njegovi ženi Magdaleni iz Carč, vasi blizu demarkacijske črte med A in B cono, z nujno prošnjo, naj bi vsi Slovenci, a posebno tisti, ki so kot vojni dobičkarji obogateli, prihiteli na pomoč tej nesrečni družini z obilnimi darovi.« — Nadaljne darove sprejema računovodstvo našega lista.

Dnevne novice.

— Sestanek maturantov iz št. Vida nad Ljubljano letnik 1907/15 se vrši dne 24. in 25. t. m. v Trzinu. (K)

— Trzin. Delavska zveza je priredila v nedeljo v našem domu dobro obiskan shod. Na tem je govoril tov. Sušnik iz Ljubljane. Z ogorčenjem je obsodil shod početje tovarnarja Mally, ki je odslovil brez vzroka zastopnike naše organizacije. Sprejelo se je več jako umestnih predlogov, ki jih priobči delavski list. — Katoliško narodno dijaštvo je vprizorilo v našem domu 22. t. m. petdejskega burko Repoštev. — Poročil se je g. Vinko Japelj, občinski tainik z gđ. Maro Jerab.

— Prevalje. Delavski tabor prigrdom 25 letnice Kat. del. društva je preložen na poznejši čas.

— Sokoli beračijo. Iz dežele nam poročajo o vsiljivosti sokolov, ki se hočejo s pavovim perjem dičiti v Mariboru ter prosjajo za »ukradene« orlovske kroje. Somišljenike opozarjamo, da dajo ob teh prilikah odgovor na ostudna napade, katerim so bili izpostavljeni o priliki mariborskega tabora. Bajka o 4000 (beri in piši 890) uniformiranih sokolih ob regentovem sprejemu nam je v živem spominu.

— Dar. Mesto venca na grob umrlega tovariša Ivana Modrijana iz Borovnice, je darovalo uradništvo družbe »Impex« za Dijaško kuhinjo v Ljubljani 250 K.

— Hotel »Rokan« Selce, Hrv. Primorje, leži na jugoslovanskih tleh, ki ni niti daleč okrog zaseden od Italijanov. Kopališče ima najlepšo 50 m dolgo teraso ob morskoli obali, na kar se občinstvo opozarja.

— Zasebni učni zavod Legat v Mariboru naznanja, da začnejo novi tečaj dne 4. oktobra t. l. Glavni tečaj traja 6 mesecev. Za učence z višjo šolsko izobrazbo je urejen razven tega posebni tečaj, ki traja samo 4 mesece. V zavodu se poučuje slovenska stenografija, nemška stenografija, strojeopisje, slovenska korespondenca, nemška korespondenca, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike, lepopisje, cirilica in obrtno risanje. Udeleženci tečajev lahko obiskujejo predmete, katere sami želijo. Priporoča se pa posejati celoten tečaj, da se pridobi vsestranska izobrazba. Pouku za strojeopisje je 20 modernih pisalnih strojev na razpolago. Poučuje se po 10 prstnem stavku. Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica 11, I. nadst. Vpisovanja in pojasnila vsak dan od 11. do 12. ure.

— Zvišanje brzojavnih in telefonskih pristojbin. Objavlja uradno: Gospod minister za pošto in nbrojav je z ozirom na to, da izkazuje brzojav in telefon precejšen primanjkljaj zvišal brzojavne in telefonske pristojbine, o čemer so glavne določbe razglašajo v sledečem: S 1. septembrom t. l. se zviša 1. brzojavna pristojbina v tuzemskem prometu od 10 na 20 par za besedo, minimum za brzojavko je 2 dinara. Sorazmerno se zvišajo tudi druge pristojbine, n. pr. za plačan odovor za naznanilo prejema itd. 2. pristojbina za medkrajne telefonske pogovore. Te znašajo: za I. pas (do 100 km) 2 dinara, za II. pas (100—200 km) 3 dinarje, za III. pas (200—400 km) 6 dinarjev, za IV. pas (čez 400 km) 6 dinarjev. Časnikarski pogovori (med 21. in 6. uro) uživanje znižanje za 50 odstotkov, pozivnica stane 2 dinarja, za nove instalacije je plačati 350 dinarjev. S 1. julijem t. l. se zviša: A) naročnina pri omrežju z več kakor 100 naročniki: a) hoteli, restavracije in drugi javni lokali na letnih 500 dinarjev, b) časnikarska uradništva, zasebniki, državni in občinski urad na 300 dinarjev, c) telefoni v stanovanju državnih uradnikov na 120 dinarjev, d) dobrodelna društva in poštini uradniki na 120 dinarjev. B) naročnina pri omrežju z manj kot 100 naročniki, a) 300, b) in c) 200 din., d) 120 din. Za notranjo stransko postajo 100 din, za zunanjo stransko postajo kakor za glavno postajo. Primerno se zvišajo še nekatere druge k naročnini spadajoče pristojbine.

— Za Borštnikov spomenik so do danes prispevali razni darovalci 4660 kron. Nadaljne darove sprejema Udruženje gledaliških igralcev, pododbor Ljubljana.

— Družba 1 kočije (pokrite), 1 težkega voza ter 1 vodne sesalke ozir. brizgalke z cevmi bo dne 4. septembra 1920 ob 11. uri dopoldne v državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani. — Vodstvo drž. žrebčarne.

— Objava glede uvoza. V današnjih »Službenih Novinah« je priobčena naredba gospodarsko-financijskega komiteja, s katero se dovoljuje uvoz vsega onega pri uvozu zabranjenega blaga, glede katerega se nasumljivo dokaže, da je bilo naročeno, še predno je stopila v veljavo naredba ministrskega sveta o zabranitvi uvoza, t. j. pred 23. marcem t. l. Vsakdo, ki ima take naročilne pogodbe in obveznosti, mora v roku 15 dni od dneva priobčenja te naredbe v »Službenih Novinah« pri generalni direkciji carine v Belgradu vložiti z zadostnimi dokazi podprto prošnjo. Po preteku tega roka vložene prijave se ne bodo sprejemale in tudi na prijave, ki so bile vložene brez naročbo zadevajajočih dokumentov se ne bo oziralo. Prošnje oddane na pošti proti povratnemu receptu vsaj petnajsti dan po priobčenju naredbe o dovolitvi uvoza zabranjenega blaga, smatrale se bodo za pravočasno vložene. V razpisu je istočasno z naredbo komiteja priobčen tudi postopek pri carinenju tega blaga. Ko ga carinarnice prejmejo, postopali bodo po njem.

— Napaden 10 letni fantek. Gostilničarjevega sina, 10 letnega Franca Lončarja iz Podboršta, je napadel neznanec, ga podrl na tla in mu poškoval tako levo roko, da je moral v bolnico.

Ljublianske novice.

lj Seja S. K. S. Z. danes ob osmih zvečer v navadnih prostorih. — Podpredsednik.

lj Uprava kr. Narodnega gledališča v Ljubljani pozivlje gg. dosedanje abonente, ki reflektirajo za bodočo sezijo na svoje dosedanje prostore, naj se zglase do 5. septembra v pisarni opernega gledališča med 10. in 12. ter 3. in 5. uro. Od 6. septembra dalje se sprejemajo novi abonenti. Cene ostanejo iste kakor lani. Sezona se odpre v obeh gledališčih dne 16. septembra.

lj Glasbena Matica. Vpisovanje gojencev v konservatorij in v glasbeno šolo se bo vršilo od 1. do 15. septembra izvenjski nedelje in praznike vsak dan od 9. do 12. ure in popoldne od 3. do 5. ure v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica št. 8, I. nadst.

lj Vsprojamni izpiti za vstop v konservatorij in v dramatično šolo se bodo vršili v dneh 10., 11. in 13. septembra.

lj Osebn. vest. Policijski nadkomisar g. Avgust Del Linz je določen za člana izpraševalne komisije šoferskih izpitov, za njegovega namestnika pa policijski aspirant g. Franc Rado Dubrovič.

lj Izgubila se je bova v soboto ob pol 18. uri od Gradišča do glavne pošte. Pošten najditelj naj jo prinese na naslov A. Hribar, Rimska cesta 6.

Amnestija.

Njegovo Visočanstvo prestolonaslednik Aleksander je izdal o priliki svojega bljanja v Sloveniji amnestijo, ki je bila razglašena dne 24. avgusta 1920. Amnestija navaja, da je bila udanost narodova povod, da je Nj. Visočanstvo naklonilo svojo vladarsko milost tudi onim, ki so zagrešili zoper potrebni državni in družabni red. — Amnestija obsega v prvi vrsti vsa kaznjiva dejanja, ki imajo politični značaj. Za ta dejanja so odpuščene brezpogojno vse že izrečene kazni. Uvedeno kazensko postopanje se ustavi. — Ravnotako so odpuščene vse denarne kazni brezpogojno.

Glede kazni na prostosti razločuje amnestija tri vrste kazni in sicer: do treh mesecev, od treh do šestih mesecev in od šestih mesecev do enega leta. — Kazni do treh mesecev so odpuščene brezpogojno vsem obsojencem, ki že niso bili prej obsojeni radi kaznivih dejanj iz koristoljubja (tatvina, goljufija, poneverba, oduro, navijanje cen in verižništvo). — Glede druge in tretje vrste kazni na prostosti pa vsebuje amnestija tudi kriminalistično novost, kajti prvič se pri nas odpuščajo kazni pogojno. Osebam, ki še niso bile kaznovane, pri katerih utegne torej že zapretna kazen imeti že isti uspeh kakor njena izvršitev, se odpušča kazen, ki obsega tri pa ne šest mesecev popolnoma, onim pa, ki so bile obsojene na kazen nad šest mesecev do enega leta in dosedaj še niso bili kaznovani, dve tretjini kazni, oboje pa le pod pogojem, da tekom dveh let ne zagreše nobenega hudodelstva. Če se v tej preizkusni dobi vnovič pregrešijo proti kazenskemu zakonu, morajo odslužiti tudi pogojno jim odpuščeno kazen.

V vseh naprednih državah že poznajo institucijo pogojne obsodbe in pogojno izpustitev iz kazenskega zapora. V stari Avstriji ni bilo mogoče prodreti s to reformo. V zadnjem načrtu kazenskega zakonika, ki ga je predložila vlada državnemu zboru, je bila sicer ta institucija sprejeta, toda načrt ni postal zakon. Medtem pa je uvedla češkoslovaška republika z zakonom z dne 17. oktobra 1919 pogojno obsodbo in pogojno izpustitev iz kazenskega zapora in šele pred kratkim — z zakonom z dne 23. aprila 1920 — je storila to tudi republika Avstrija. Na slovanskem jugu je Slovenija prva dežela, v kateri se uporablja ta določba, ki se je pokazala drugod kot blagotvorna. Žal, da pri naših parlamentarnih razmerah ni mogoče v doglednem času po pravilni zakonodaji uvesti enake določbe kot splošno veljavne. Nje uporaba o priliki amnestije je poizkus. Iz tega, kakor bo učinkoval, utegnemo dobiti skušnje, ki se bodo dale uporabiti pri svoječasnih zakoniti ureditvi celega prometa, katere menda še doživimo.

Amnestija stavlja navijalce cen in verižnike v vrste tatov, goljufov, ponevernikov in oderuhov in daje zadnje navedenim celo prednost pred prvimi, ker izločuje navijalce cen in verižnike sploh iz amnestije. — Tudi vpošteva amnestija sedanje težke čase in radi njih vse one, ki so se v prvič zagrešili zoper tujo lastnino. Uvažuje pri tem, da pri teh obsojenih hudodelski namen vendar ni bil v vseh primerih edini nagon za izvršitev dejanja in da bo že sodbeni izrek dosegel svoj pobiljševalni namen, ki prevaja amnestijski ukaz v celoti.

Izvršitve amnestij so dosedaj povzročale težkoče v primerih, v katerih je bila v času razglašene amnestije sodba že razglašena, pa še ne pravomočna. Pravni leki se niso mogli uporabiti v polni meri. Pri-

čujoča amnestija ne ovira učinka pravnih lekov z nobene strani, kjer odločajo dokončne rešitve pravnih lekov o tem, če so pogoji za amnestijo podani ali ne.

Najnovejša poročila.

FRAN TERSEGLAV SE VRAČA.

Zagreb, 24. avgusta. V Zagreb je došel na svojem povratku iz Dubrovnika urednik »Slovenca« gosp. Fr. Terseglav, ki bo jutri zvečer imel v Zagrebu predavanje o Rusiji. Terseglav pride v Ljubljano v četrtek zvečer.

OBČINSKE VOLITVE V SRBIJI.

Belgrad, 24. avg. Doslej so znani sledeči izidi občinskih volitev v Srbiji: Radikalci so dobili 490 občin, demokrati 442, komunisti 29, kmetska stranka 54, nevtalci 83, sporazumna lista demokratov in radikalcev 27, samostalci 19, liberalci 20, naprednjaki 12, radikalni disidenti 1, republikanci 2, liberalni naprednjaki 1. Manjka izidov še iz 1000 občin.

MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 24. avg. Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o stališču vlade napram občinskim upravam, ki so v rokah komunistov. Sklenilo se je, da se za sedaj ničesar ne ukrene. Dne 25. t. m. prevzamejo novoizvoljeni občinski odbori svoje posle. Min. svet je tudi sklepal o dogodkih v Albaniji. Sklenil je, da se pozove medzvezniška komisija, obstoječa iz po enega Francoza, Angleža, Italijana in Jugoslavana, ki naj prouči položaj in ugotovi krivdo.

Belgrad, 24. avg. Min. svet je sklenil, naj minister za socialno politiko predloži načrt zakona proti draginji.

PREOSNOVA POKRAJINSKIH VLAD.

Belgrad, 24. avg. Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o rekonstrukciji pokrajinskih vlad. Hrvatska deželna vlada se bo rekonstruirala sledeče: ban dr. M. Laginja (Narodni klub), podban in notranje zadeve dr. Rojc (demokrat), prosveta dr. Bazala (Narodni klub), socialno skrbstvo dr. Markulin (ljudska stranka), zdravstvo dr. Dežman (Narodni klub), pravosodje Janković (radikalci), kmetijstvo Juraj Demetović (demokrat), trgovina Gjermanović (radikalci). — V Bosni se vlada izpopolni sledeče: Socialno skrbstvo prevzame Josip Pogačnik (ljudska stranka), kmetijstvo dr. Josip Andrić (ljudska stranka), trgovina Badinovac (težačka stranka), prehrana Janković (težačka stranka). Glede ostalih pokrajinskih vlad še ni nič znanega.

Belgrad, 24. avg. Predsednik deželne vlade za Dalmacijo dr. Krstelj je naznanil svoj odstop.

MARŠAL JOFFRE V BELGRADU.

Belgrad, 24. avg. V Belgrad je došel iz Bukarešte francoski maršal Joffre.

ENVER PAŠA — KOMUNIST.

Berlin, 24. avg. V tukajšnjih ententnih krogih se govori, da se je Enver paša posrečilo uiti v Rusijo in da se je nahajal v Moskvi. Enver paša je od boljševikov prevzel nalogo, da v boljševiškem smislu organizira mohamedansko osrednjo Azijo proti Angležem.

ULTIMAT ENTENTE RUSIJI.

Berlin, 24. avgusta. »Deutsche Tageszeitung« poroča iz Luzerna: Pogajanja med sovjetsko Rusijo in Anglijo so se na presenetljiv način končala. Angleški ministrski predsednik Lloyd George je prejel ruske mirovne pogoje. Na predlog teh je svoje dosedanje stališče proti sovjetski Rusiji spremenil. Bil je zelo ogorčen nad ruskimi pogoji. Očita se Rusiji, da je prelomila besedo ter da ne drži svojih obljub. Vseled tega so vsa nadaljnja pogajanja z Rusijo odveč in se morejo smatrati za zaključena. Sklenjeno je, da pošlje ententa Rusiji ultimatum, ki mora nanj odgovoriti v teku enega tedna. Če se to ne zgodi v ugodnem smislu, bo ententa poljsko armado podpirala z orožjem in vojaškimi potrebščinami.

BORZA.

LDU Zagreb, 24. avgusta. Borza. Devize. Berlin izplačilo 203—210, Italija 500 do 506, London 360—0, New York 103 do 104.75, Pariz 720—725, Praga 172—174, Svica 1705—0, Dunaj 41—41.40. Valute. Dolarji 103—103.50, avstrijske krone 40 do 41, carski rublji 130—132, francoski franki 702—0, napoleondori 375—385, nemške marke 209—210, rumunski lei 234—238, italijanske lire 0—500, bolgarski levi 0 do 165, turška lira v zlatu 400—0, češkoslovaške krone 0—172.

Poziv.

Dne 4. t. m. je požar upepelil v Jesenu, občina Hotič pri Litiji, peterim posestnikom in jednemu gostu hiše, gospodarstva poslopja, hleve, vso hišno in gospodarsko opravo, poljedelske stroje, vso krmo in živež, skoro vso obleko, perilo in obu-

vala, šestoro govedi in sedem prašičev ter 10 ovac.

Škoda znaša 1.195.000 K, zavarovalnina pa le 13.900 K.

Vsled požara je prizadetih 6 rodbin z 42 rodbinskimi člani. Vsi so v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je najnujnejše pomoči od drugih.

Da se jim olajša beda, razpisuje se s tem nabiranje milih darov po vsej Sloveniji.

Darove sprejemajo v Ljubljani: Poverjeništvu za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat, drugod pa politična okrajna oblast, oziroma mestni magistrati in načelnik pomožnega odbora, župan Franc Drnovšek v Hotiču pri Litiji.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1920.

Poverjeništvu za notranje zadeve.

Cerkveni vestnik.

c Pozor gg. organisti! V 33. številki »Slovenskega Gospodarja« z dne 19. avgusta je med malimi oznanili sledeča notica: »Razpisuje se služba organista in cerkovnika pri sv. Barbari v Halozah. Letni dohodki v denarju in dveh zbirnicah 24.000 kron. Stanovanje novo, prostorno in zdravo. Nastop takoj. Ceciljanci imajo prednost. Cerkveno predstojništvo.«

c Duhovnikova plača. Večkrat ste že v Vašem listu osvetlili »mestne« duhovniške dohodke. Sprejmite še moje vrstice. Pred kratkim je bil pri meni dijak iz naše župnije. Pogovor je bil tudi o šoli. Dijak me vpraša, koliko plače dobivamo duhovniki za poučevanje verouka na ljudskih šolah. Rekel sem mu: »Za eno uro verouka dobim letno po 70 K.« Torej pride na eno uro 1 K 75 v. Začuden me pogleda, nato se pa zasmeja in reče: »Je pa že boljše biti za inštruktorja slabih dijakov. Študent, ki poučuje druge dijake, dobi za vsako uro najmanj po 4K.« Tiho sem bil in si mislil, kako »upravičeno« nam očitajo »mestne« dohodke. Pa še nekaj. Mnogo šol je zunaj duhovniškega bivališča, oddaljenih po eno do dve uri; verouk je dopoldan in popoldan, zato si mora duhovnik iskati hrane ondi za tisti dan. »Saj si jo lahko,« boš odgovoril, »plača mu jo višji šolski svet.« Res je; toda morada ne veš koliko: 160 K letno ali za eno kosilo 4 K; reci in piši štiri krone. (Šolsko leto ima namreč 40 tednov.) Mo-

ra biti pač »mestno« kosilo za to »mestno« plačo. Vsaka gospodinja bo rekla: Za štiri krone še enega piščanca ne preživim dnevno.« Čujemo, da je ljubljanski ordinarijat v tej zadevi že pred dvema mesecema posredoval pri višjem šolskem svetu. Pa do danes še nič ne vemo kakšen je uspeh! Še nekaj. Celo uboga Nemška Avstrija bolje skrbi za plače katehetov. Plačuje jih vsaj kot se v Jugoslaviji plačujejo dijaki-inštruktorji. »Korrespondenzbl. für den kath. Klerus« (5. jul. 1920, št. 14) poroča, da znaša plača katehetov na ljudski šoli 160 K za eno uro na leto. In pri nas? Pri nas pa raje zabavljamo na »mestne« plače duhovnikov!

Dijaški vestnik.

d Visokošolci, ki hočejo letos študirati v Avstriji, naj javijo najkasneje do 29. t. m. svoj sedanji naslov, mesto študija, stroko in semester kakor tudi, ako imajo sabirni arakjug. akad. podp. dr. na Dunaju na naslov Vilko Killer, štud. ing., Ljubljana, Kolodvorska ulica 11-I.

Orlovski vestnik.

Mladinski tabor na Trati v poljanski dolini je prav lepo uspel. Zbralo se je veliko ljudstva iz cele doline. Prihiti so Orli iz škofjeloškega okrožja in sosednih odsekov v prav velikem številu. Po dopoldanski manifestaciji se je vršila popoldne javna telovadba. Ljudje so bili kar razočarani nad lepim nastopom. Zlasti so bili pozdravljeni člani, članice in še prav posebno orodna telovadba škofjeloškega naraščaja. Pri prireditvi so bili zastopani tudi bratje Orli iz zasedenega ozemlja, katerim je občinstvo priredilo viharne ovacije. Na taboru je govoril g. prof. dr. V. Gorjanc, brat Gogala in okrožni predsednik. Ves čas je lepo svirala selška orlovska godba. Isti dan se je ustanovil na Trati orlovski odsek, ki šteje že 40 članov. Najmlajšemu odseku v poljanski dolini želimo krepkega razvoja! Bog živi!

Radovljica. Dne 5. septembra ima naš odsek javno telovadbo. Blagoslovili bomo odsekovo zastavo. Prireditve je celodnevna s sledečim sporedom: Ob 9. uri po sprejemu gostov odhod k sveti maši. Slovesno blagoslovljenje. Po obredu javno zborovanje. Po zborovanju odhod k družbenemu domu. Popoldan: ob 3. uri javna telovadba. — Opozarjamo vse odseke,

da takoj prijavijo udeležence, in sicer telovadce in civilne posebej, ker sicer ne moremo skrbeti za prehrano. Vožnja je polovična. Pazite, da imate izkaznice v redu. Prijave pošljite na: Učitelj Kristan, Radovljica.

Turistika in sport.

Motociklistična in kolesarska dirka za gorsko prvenstvo Slovenije, se vrši v nedeljo 29. t. m. na osem kilometrov dolgi progi (Podlipa-Smrečje) cesta Vrhnika-Ziri. Motociklji se razvrste v pet skupin in sicer po konjskih silah ter se uspeh tudi po istih klasificira. Zbirališče vseh motociklistov, kolesarjev dirkačev in kolesarjev izletnikov ob 1. uri na Vrhniki pri restavraciji Mantua, odkoder skupen odhod na start. Prijave se sprejemajo do 25. t. m. na naslov kluba ali pa v trgovini Svetla, Mestni trg. (K)

Gospodarstvo.

g Izvoz v Nemčijo in Češkoslovaško. Glasom odloka generalnega inspektorata J br. 20.881 z dne 18. avgusta 1920 je izvoz blaga iz naše države v Nemčijo dovoljen proti zavarovanju nemških mark in izvoz v Češkoslovaško proti zavarovanju češkoslovaških kron.

g Vojaške ženišne kavicje. Vsem častnikom, ki imajo v Avstriji pod zaporo vojaške ženišne kavicje, se vsled raznih vprašanj naznanja, da se podpisana družba bavi tudi z repatriacijo vojaških ženišnih kavicj pod enakimi pogoji, kakor z repatriacijo drugih vrednostnih papirjev. Repatrija, družba z omejeno zavezo v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 8.

g Vprašanje repatriacije vojnih posojil. Od nešteto strani prihajajo pritožbe in vprašanja, zakaj se »Repatrija, d. z. o. z.«, ki si je nadelala nalogo, repatriirati naše v Avstriji pod zaporo se nahajajoče imetje, ne bavi z repatriiranjem onih vojnih posojil, ki so deponirana pri različnih zavodih v Avstrijski republiki. Da ne nastanejo nesporazumljenja, bodi s tem pojasnjeno, da se »Repatrija« s temi vojnimi posojili ne bavi z a s e d a j, da pa se bo z njimi bavila, ako bi nastopila potreba za to. Trenotno bi bil prenos teh vojnih posojil na naša tla menda neoporton. Spuščati se na tem mestu podrobno v razloge, bi stvari ne koristilo, potrebno pa se nam zdi, opozoriti občinstvo na to, da

vprašanje repatriiranja vojnih posojil trenutno iz zelo važnih razlogov ne more biti aktualno in da bo »Repatrija« prevzela v repatriiranje ta vojna posojila takoj, kakor hitro bo to oportuno. — Ljubljana, dne 23. avgusta 1920. — »Repatrija, d. z. o. z., Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8.

Sodišče in policija.

s Radi prekoračenja oblastveno določenih cen je določilo ministrstvo za prehrano in obnovo dežel v Belgradu, da mora plačati mesarica Frančiška Ocviak 500 kron globe.

s Mažarske ciganke v Ljubljani. Policija je aretirala v torek 4 ciganke, ki so čedno oblečene in govore samo nemško. Ko so jih pripeljali na policijo, se jim je vse čudilo, ker so nenavadno debele ženske. V ponedeljek so prišle v prodajalno h Kraškovicu na Starem trgu, kjer so ukradle 7 hlač, vredne 2845 K; pri Korenčanu so pa ukradle 2 kosa čerjira v vrednosti čez 3000 kron. Nato so prenočevale v neki lopi, zjutraj so pa šle ciganke: Ritter se pišejo, kupovat čevlje k Treotovi gospej v Šolskem drevoredu, kjer so ukradle 2 parala čevljev. Policija je Ritterjeve aretirala in jih izročila sodišču.

s Iz gostilen. Ker je točil vrček piva po 4 krone (postavna cena 3kronel) in je prodajal pivo v steklenicah po 4 krone 50 vin (4 krone predpisano!) je bil Anton P... v Vodmatu obsojen na 300 K globe in na 3 dni zapore. — Ivan O... Pred igriščem št. 3 v Ljubljani ni imel na ceni-ku jedil in pijač pravilno označenih cen, vsled česar je bil obsojen na 300 kron globe in 1 teden zapore.

s Z ljubljanskega trga. Ker je Marija Jager prodajala kilo krompirja po 1 K 80 vin, in ne po 1 K 50 vin, je plačala 50 kron globe. — Fízol i. vrste je prodajala po 5 kron Franciška Rome; plačati je morala 200 kron globe. — Paradižnike je prodajala Jožefa E... po 10 kron kilo mesto po 8 kron in je bila za to obsojena na 100 globe.

s Brez službe in stanovanja so se potikali na glavnem kolodvoru in po Kolodvorski ulici Alakni Franc iz Tormezca v Češkoslovaški, Čehoslovak, ključavničar Josip Paskonze iz Eszterguminda in brezposelni rudar Josip Zupan iz Trbovelj, vsled česar jih je policija aretirala.

Harmonij — dobro ohranjen — prodaja I. Žirovnik na Bledu 2.

Takoj stanovanje z 2 sobami dobi kupec lepe hiše z vrtom v Rožni dolini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3468.

Prodajam več vagonov bukovih drv. Naslov pove upravništvo lista pod št. 3442.

Službo išče 18 letna, radi slovenskega pokolenja iz Dunaja, prebrana gospica; vešča nemškega tesnopisja in strojepisja z enoletno prakso. Absolvirala je trgovsko šolo na Dunaju, govori za silo slovensko, ter se bode v kratkem tudi slovensko izučila. Cenjene ponudbe na »Frane«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 26. 3439

Žensko kolo prav po ceni se prodaja pri gospodu Karžu, Sp. Šiška št. 91, L. Gosposvetska cesta.

Prodajalka starejša moč, zmožna ako del, stanujoča v Ljubljani pri stariših se sprejme takoj v fino trgovino proti dobri plači. Pismene ponudbe z naslovom »Zanesljiva št. 1000« na upravništvo »Slovenca«. 3430

Družabnik s 150.000 K gotovine, ki bi prevzel staro dobro idoto trgovino na zelo prometnem kraju v Hrvatski se išče. Tudi lahko neizučeni samo mora imeti gotovino. Pisma pod št. 3459 na upravo lista.

Glasovir prve vrste, stiskalnica za olje jako praktična lastnega izuma, katera se priklapi na navadno mlinsko kolo. stroj za obsevanje pšena in ješprenja se prodaja, vse po ugodni ceni radi pomanjkanja prostora. Pojasnila daje Pavel Sedej, Javornik Gorjanski. 3435

Suhe gobe, laneno seme, kumeno ter vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semen: Sever & Komp, Ljubljana, Wolfava ulica številka 12.

2 kožarska pomočnika vešča spal-tanja (Band-messer — Spaltmaschine) in 2 pomočnika vešča posluževanja stroja za rezati meso (Entfleischmaschine) kakor tudi več kožarskih pomočnikov vajenih dela pri apnu in obdelovanju (Zurichtung) se sprejmejo. — Ponudbe na Tvrnico koža i cipela A. Jakl d. d. Karlovač.

Pisalni stroji

Remington, Imperial, Adler, Century z latinico in cirilico ter vse strojne potrebsčine ima v zalogi

FRANC BAR

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5. Telefon št. 423.

Mehanična delavnica za popravila strojev.

BLAGAJNIČARKA

vseskozi vešča se sprejme v kolodvorski restavraciji :: LJUBLJANA ::

PFAFF

šivalne stroje, PUCH vozna kolesa, plašče in cevi priporoča

Ign. Vok Ljubljana, Sodna ulica 7.

Rimske TOPLICE

Najmočnejši zdravilni akra-thovrelec slovenske Stajerske, 36-2 do 37-5 stopinj C. deluje kakor Gasteinske Toplice itd. proti protinu, revmatizmu, ženskim in živčnim boleznim slabostim, ranam, influenci in njenim posledicam. Blago sub-alpinski podnebje, izvrstna oskrba, cene ugodne. Zelezniška zvezba od Zagreba 3 ure, od Ljubljane 2. uri. Pojasnila daje na vprašanja brezplačno. Ravnateljstvo kopanišča postaja RIMSKE TOPLICE.

Svarilo!

Izjavljam, da ne plačam dolgov, ki bi jih eventualno napravila na moje ime Vlasta Černe, roj. Magolič.

Zagreb, 23. avg. 1920.

Maks Černe.

Mast, slanino, pšenico, ječmen, koruzo

nudi na debelo

Dušan D. Popović,

Živ, namir. trg. na veliko Mitrovica, Srem

BANKA ZA POMORSTVO

sa središčem na Sušaku-Rijeci (do uredjenja državnih granica u Bakru) osnovana je 12. februara 1920., sa temeljnom već uplaćenom glavnico od K 10.000.000.

Zadaca je tog zavoda, da našoj državi pribavi što više pomorske tone i to direktnom kupnjom brodova ili sudjelovanjem kod preuzimanja već postojećih i organizovanih parobrodarskih društava, da tako omogući redoviti, za našu trgovinu neophodno nužni saobraćaj sa inozemstvom. Uz to je zadaca banci sudjelovanje kod uredjenja ribarskih poduzeća po modernim uzorima, čime je spojena dobava ribarskih brodova, čamaca, mreža itd, te uredjaja za konzerviranje ribe.

Da se omogući redoviti promet, mora biti na raspolaganje potrebna količina ugljena i ulja, što je danas radi sveopće nestašice vrlo otežano. Banka je zato osnovala jenu centralu, koja će biti snabdjevena tim materijalom iz tu- i inozemstva.

Zavod će imati na Sušaku—Rijeci uz bankovni i jedan otpremni odjel, te odjel za osiguranje brodova i tovora, a razpolagati će sa vršnim stručnjacima za konstatovanje i regulisanje šteta na moru. Gradnja jednog modernog velikog brodogradilišta sa potrebnim dockovima je također na dnevnom redu.

Izvanredna glavna skupština obdržavala se je u Bakru dne 3. jula o. g. i zaključila je jednoglasno, da se dioničarska glavna gopisli prema potrebi na K 100.000.000., jer taj pomorecma ter po i primorcima osnovani zavod, mora preuzeti vodstvo od gore navedenih poduzeća.

Prvih 10.000.000 kruna uplatili su većim dijelom sami pomorci i primorci, te se nije otvorilo javno potpisivanje. Sada kad se radi o prvom po-višenju glavnice (za sada na K 40.000.000) pozivlje se naš cijeli narod na

SUPSKRIPCiju

koja se otvara za K 30.000.000 izdanjem 75.000 novih dionica po K 400 nominale.

Ova emisija provesti će se ovako: 1. Posljednici starih dionica imaju pravo optirati na svaku staru dionicu jednu novu uz cijenu od K 440— po komadu i to samo onda, ako to pravo usmeno ili pismeno prijave kod samog zavoda u Bakru najkasnije do 15. septembra 1920.

2. Novi dioničari dobiti će dionice uz cijenu od K 480— po komadu, a mogu ih upisati do 30. septembra 1920.

3. Za sve dionice optirane i novo upisane, uplaćuje se kod potpisa K 140— po komadu, dok se ostatak mora uplatiti najkasnije do 15. oktobra 1920.

4. Nove dionice izručit će se potpisateljima, nakon po ravnateljstvu provedene repartije, uz predočenje uplatne potvrde najkasnije do 30. oktobra 1920. kod zavoda, kod kojeg je supskripcija obavljena.

5. Tko ne uplati drugi obrok do određenog roka, gubi pravo na dionice, a njegova uplata propada u korist pričuvene zaklade.

6. Za nedodijelene komade povratiti će se uplaćeni iznos bes kamata.

Prijave za upis novih dionica kao i uplate prima:

Banka za pomorstvo, Bakar.

Prva hrvatska štedionica u Zagrebu, te njezine podružnice u Beogradu, Osijeku, Vukovaru, Subotici i Sušaku.

Privilegovana zemaljska banka za Bosnu i Hercegovinu u Sarajevu.

Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani i njezine podružnice u Splitu.

Prometna banka u Beogradu.

Bakar, 2. avgusta 1920.

RAVNATELJSTVO.

Zasebni učni zavod Legat v Mariboru.

6 mesečni tečaj in 4 mesečni tečaji. Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike, lepopisje, cirilico in obrtno risanje. Obširni prospekt brezplačno.

Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst., sprejema od 11. do 12. ure.

Bratři Utitzove, Praha

največja tovarna usnja v Čehoslov. republiki, specialitete: ševro, ševret, box, usnje za mobilije, antik, itd.

Generalno zastopstvo za SHS kraljevino

H. SELJAK, Ljubljana.

M. Kuštrín, Ljubljana

Dunajska cesta št. 20. Telefon št. 470.

priporoča Avto-kolesa ter vsake vrste gumijevih predmetov, izolirane žice za električno napeljava, elektrotehnični material po najnižjih cenah.